МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерства образования и науки Республики Башкортостан

Администрация городского округа город
Нефтекамск Республики Башкортостан

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение
средняя общеобразовательная школа №11
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДАЮ
на заседании ШМО руководитель ШМО учителей родных языков и литературы,ИКБ и ОДНК НР	Заместитель директора по учебной работе МОАУ СОШ №11	Директор МОАУ СОШ №11
________________________	________________________	________________________
/И.Ф. Валиева/ Протокол №1 от 30.08. 2024г.	/Р.Р. Ямалтдинова/ Протокол МС от 30.08.2024г.	/И.Г. Аллаяров/ Приказ № 576 от 30.08. 2024г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 00E04301A6D9BD4262D6EC61772058B4B2
Владелец: Аллаяров Илдар Габидович
Действителен: с 19.06.2024 до 12.09.2025

КОНТРОЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА

по учебному предмету

«Родной язык (башкирский)»

для обучающихся 3 класса

г.Нефтекамск, 2024

1. **Аңлатма яҙыу.**

Туған(башҡорт) теленән контроль диктант яҙыу.

Контроль эшенең йөкмәткеһе һәм структураһы түбәндәге документтарға таянып төҙөлдө:

1. "Рәсәй Федерацияһында Мәғариф тураһында" Федераль законы №273-ФЗ, 29.12.2012й.

2. Нефтекама ҡалаһы 11-се мәктәптең муниципаль дөйөм автономия белем биреү учреждениеһының уҡыу планы.

3. “Рәсәй Федерацияһы халыҡтары телдәре тураһында” законы (№1807, 25.10.1991й.).

4.“Башҡортостан республикаһы халыҡтары телдәре тураһында ” БР Законы (216 –З, 15.02.1999 й.)

5. Төп дөйөм белем биреүҙең төп белем биреү программаһы.

6. Дөйөм белем биреү ойошмаларында уҡытыу рус телендә алып барылған 1-4 кластар өсөн (башҡорт теле һәм әҙәбиәте) уҡыу предметы буйынса дөйөм белем биреү өлгө программаһы.

7. Рәсәй Федерацияһы халыҡтарының туған телдәрен уҡытыу концепцияһы.

8. Башҡортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министрлығы коллегияһы ҡарары 29.08.2024 йыл.

2.Туған(башҡорт) теле буйынса белемдәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары

Контроль эшенең структураһы һәм үтәлеү вакыты

Тикшереү эше 1 өлөштән тора.

Контроль эште башҡарыу өсөн 40 минут бирелә.

3.Туған(башҡорт) теле буйынса белемдәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары

- Өҫтәлмә материалдар һәм күргәҙмәлек ҡулланылмай.

Әгәр ҙә өҫтәлмә эш алынмаһа, күсереп яҙыу тексы бер генә билдә менән баһалана.

«5» билдәһе төҙәтеүҙәр, бысратыуҙар булмаған, йә 1 пунктуацион хата булған эшкә,

«4» билдәһе 2 орфографик, 3 пунктуацион йә 1 орфографик, 4 пунктуацион, йә орфографик хатаһыҙ, 6 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла. Әгәр хаталар араһында бер типтағылар булһа, 3 орфографик хаталы эшкә лә «4» билдәһе ҡуйырға мөмкин.

«3»билдәһе 3 орфографик, 4 пунктуационйә 7 пунктуационхаталыэшкәкуйыла. Әгәрэштәөсбертиптағы хата ебәрелһә, 2 орфографик, 4 пунктуационхаталы эшкә лә «3» билдәһе ҡуйырға мөмкин.

«2» билдәһе 6 орфографик, 8 пунктуацион йә 10 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла. Хаталар һаны 8 орфографик хатанан да артып китһә, «1» билдәһе ҡуйыу уҡытыусы ҡарамағында.

Әгәр тексты күсереп яҙыуҙан һуң өҫтәмә грамматик, орфографик, лексик эштәр тәҡдим ителһә, уларҙың һәр береһе айырым баһалана.

Грамматик биремдәрҙе баһалағанда түбәндәгеләрҙе иҫәпкә алыу тәҡдим ителә:

«5» билдәһе бөтә эште лә теүәл йә бер хата булғанда,

«4» билдәһе эштең яртыһынан күберәге дөрөҫ эшләнгәндә,

«3» билдәһе яртыһынан әҙерәге дөрөҫ әшләнгәндә,

«2» билдәһе бер эш тә дөрөҫ эшләнмәгәндә ҡуйыла.

Һаулыҡ мөмкинлектәре сикләнгән балалар өсөн

«5» билдәһе төҙәтеүҙәр, бысратыуҙар булмаған, йә 2 пунктуацион хата булған эшкә,
«4» билдәһе 3орфографик, 4 пунктуацион йә 2 орфографик, 5пунктуациоң, йә орфографик хатаһыҙ, 6 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла. Әгәр хаталар араһында бер типтағылар булһа, 4 орфографик хаталы эшкә лә «4» билдәһе ҡуйырға мөмкин.

«3»билдәһе 4 орфографик, 5 пунктуационйә 8 пунктуационхаталыэшкәҡуйыла. Әгәрэштәөсбертиптағы хата ебәрелһә, 2 орфографик, 4 пунктуационхаталы эшкә лә «3» билдәһе ҡуйырға мөмкин.

«2» билдәһе 6 орфографик, 8 пунктуацион йә 10 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла. Хаталар һаны 8 орфографик хатанан да артып китһә, «1» билдәһе ҡуйыу уҡытыусы ҡарамағында.

Әгәр тексты күсереп яҙыуҙан һуң өҫтәмә грамматик, орфографик, лексик эштәр тәҡдим ителһә, уларҙың һәр береһе айырым баһалана.
Грамматик биремдәрҙе баһалағанда түбәндәгеләрҙе иҫәпкә алыу тәҡдим ителә:
«5» билдәһе бөтә эште лә теүәл йә бер хата булғанда,
«4» билдәһе эштең яртыһынан күберәге дөрөҫ эшләнгәндә,
«3» билдәһе яртыһынан әҙерәге дөрөҫ әшләнгәндә,
«2» билдәһе бер эш тә дөрөҫ эшләнмәгәндә ҡуйыла.

4.1 Инеш контроль диктанты.

Беҙ эшләйбеҙ.

Бына баҡса. Баҡсала алма, груша, сейә, йәшелсәләр үҫә. Был алма ҡыҙыл, ә был алма йәшел. Мин һары алма яратам. Ул тәмле.

Практик эш:

1. *Бакса, йәшелсәләр, ҡыҙыл, һары* һүҙҙәренеңбашҡорт специфик хәрефтәрен табып аҫтына һыҙығыҙ.
2. *Баксала, йәшелсәләр* һүҙҙәрен ижектәргә бүлегеҙ.

Яуаптар.

Практик эш:

1. *Баҡса, йәшелсәләр, ҡыҙыл, һары.*
2. *Баҡ-са-ла, йә-шел-сә-ләр.*

4.2 Контроль диктант.

Беҙҙең ғаилә.

Беҙҙең ғаилә ҙ..р. Беҙҙә һәр кем үҙ эш..н яратып башҡара. Атайым йылҡ...лар көтә. Әсәй...м быҙауҙар үҫт...рә. Айҙар ағайым һар...ҡтар ҡарай. Ямал еңгәм һый...рҙар һауа. Айһыл...у апайым магазинда һатыус... булып ...шләй. Ә мин мәкт...птә уҡый...м.

Яуаптар.

Беҙҙең ғаилә.

Беҙҙең ғаилә ҙур. Беҙҙә һәр кем үҙ эшен яратып башҡара. Атайым йылҡылар көтә. Әсәйем быҙауҙар үҫтерә. Айҙар ағайым һарыҡтар ҡарай. Ямал еңгәм һыйырҙар һауа. Айһылыу апайым магазинда һатыусы булып эшләй. Ә мин мәктәптә уҡыйым.

4.3 Йыллыҡ контроль диктанты.

Тыуған ил.

Тыуған илебеҙ бай һәм матур. Унда киң далалар һәм бейек тауҙар бар. Илемдә тәрән диңгеҙҙәр, күлдәр һәм йылғалар күп. Үҫемлектәр һәм ағастар үҫә. Төрлө ҡоштар һәм йәнлектәр йәшәй. Илебеҙ ҙур һәм матур! *(33 һүҙ.)*

Практик эш:

1.Илебеҙ, далалар, диңгеҙҙәр, күлдәр, йылғалар һүҙҙәрен ижектәргә бүлегеҙ.

2.Текста сифаттарҙың аҫтына һыҙарға.

Яуаптар.

Тыуған ил.

1. *И-ле-беҙ, да-ла-лар, диң-геҙ ҙәр, күл-дәр, йыл – ға-лар.*

2. Тыуған илебеҙ *бай* һәм *матур*. Унда *киң* далалар һәм *бейек* тауҙар бар. Илемдә *тәрән* диңгеҙҙәр, күлдәр һәм йылғалар күп. Үҫемлектәр һәм ағастар үҫә. *Төрлө* ҡоштар һәм йәнлектәр йәшәй. Илебеҙ *ҙур* һәм *матур*!